

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ

จัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (2.2)

สัญญาเลขที่ ORG67OI003

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สทวรรษญ์ พลหาญ และคณะ

มกราคม 2568

สัญญาเลขที่ ORG67OI003

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (2.2)

คณะผู้วิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรชัย พลหาญ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมสิน จตุพร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.อนุชาติ พวงสำลี
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์
6. นายบัณฑิต ศิริรักษ์โสภณ

สังกัด

- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นักวิชาการอิสระ

ผู้ประสานงานวิจัย

8. นางสาวมัลลิกา อินุคาอิ
9. นางสาวเวธกา แสงนิล

- คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำหรับ สกสว. ใช้เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ขับเคลื่อนระบบ ววน.
(ความคิดเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกสว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)	ง
บทคัดย่อ (Abstract)	ฉ
บทที่ 1 : บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์โครงการ	3
1.3 แนวคิดและกลยุทธ์ในการดำเนินงานโครงการ	4
1.4 กิจกรรมหลักของโครงการ	5
1.5 แนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 : ผลการจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum	12
2.1 สรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์การจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 และ 2	12
2.2 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เข้าร่วมการขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)	19
บทที่ 3 : ผลการจัดเวทีสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Strategic Seminar for Education Agencies and Stakeholders)	23
3.1 สรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์การจัดสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”	23
บทที่ 4 : ผลการศึกษาเพื่อระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย (Seamless Education’s Stakeholder Mapping)	28
4.1 ลักษณะองค์กรที่สัมภาษณ์	28
4.2 สรุปผลการศึกษา	32
4.3 การวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ	33
บทที่ 5 : ผลการพัฒนาต่อยอดข้อมูลงาน Dashboard เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension)	37

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 กำหนดการเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่การศึกษาไทยไร้รอยต่อ”	12
ตารางที่ 2 กำหนดการเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 หัวข้อ “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ”	14
ตารางที่ 3 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมเวทีสัมมนาวิชาการ Education Journey Forum ภายใต้โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อน ระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 1	19
ตารางที่ 4 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 และ 2 ภายใต้โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2	20
ตารางที่ 5 กำหนดการสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”	24
ตารางที่ 6 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ” ภายใต้โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2	26

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	กรอบเป้าหมาย SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ระยะยาว	1
ภาพที่ 2	“รอยต่อ” ขนาดใหญ่ที่ทำให้ผู้เรียนหลุดร่วงออกจากระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ของประเทศไทย 4 ด้าน	2
ภาพที่ 3	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal)	4
ภาพที่ 4	โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่การศึกษาไทยไร้รอยต่อ”	13
ภาพที่ 5 - 8	บรรยากาศเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่การศึกษาไทยไร้รอยต่อ”	14
ภาพที่ 9 - 12	โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 หัวข้อ “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ”	16
ภาพที่ 13 - 16	บรรยากาศเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 หัวข้อ “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ”	17
ภาพที่ 17 - 19	โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์สัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”	24
ภาพที่ 20 - 23	บรรยากาศสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”	25
ภาพที่ 24	แนวทางและนโยบายที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อ ภายหลังการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	33
ภาพที่ 25	ผลการวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย Power-Interest matrix	35

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

การดำเนินงานของโครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ (ภายใต้ SAT การศึกษาและการเรียนรู้) ระยะที่ 1 ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย และทำให้เห็นภาพของระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทยที่ขาดความต่อเนื่องและขาดความสอดคล้อง ตลอดจนมีการแบ่งแยกที่ตายตัว จนทำให้เกิดช่องว่างและ “รอยต่อ” ขนาดใหญ่ที่ทำให้ผู้เรียนหลุดร่วงออกจากระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย 4 ด้าน ดังนี้ (1) รอยต่อระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน (2) รอยต่อระหว่างการศึกษา ศูนย์กลางและชายขอบ (3) รอยต่อระหว่างศาสตร์และสาขาวิชา และ (4) รอยต่อระหว่างผู้ที่ทำงานด้านการขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ดังนั้น การทำงานของ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ในระยะที่ 2 นี้ จึงมุ่งพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่เสนอแนะการปรับเปลี่ยนนโยบาย หรือการริเริ่มนโยบายต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์การใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการปิดช่องว่างและรอยต่อทั้ง 4 ด้าน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) นี้จะมุ่งเน้นการปิดช่องว่างและ “รอยต่อ” ใน 4 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ประกอบไปด้วยส่วนประกอบสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้ 1) แผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) ที่ชี้แนะแนวทางการใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย 2) กลไก (Mechanism) สำหรับการนำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) 3) แผนการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย (Engagement Plan) และ 4) แผนการสื่อสาร (Communication Strategy) แนวทางการใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

ผลการดำเนินงานโครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (2.2) ประกอบด้วย

1) เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum 2 ครั้ง (Education Journey Forum ครั้งที่ 12 และ 13) เป้าหมายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อน “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย โดยออกแบบการจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum จำนวน 2 ครั้ง

2) เวทีสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Strategic Seminar for Education Agencies and Stakeholders) โดยได้สร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ ช่วยทำให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ครอบคลุมและพิจารณาถึงมุมมองของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในระบบการศึกษา ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบายไปจนถึงผู้ปฏิบัติงาน

3) การศึกษาเพื่อระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย (Seamless Education's Stakeholder Mapping) ได้จัดทำแผนที่และวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดที่มีบทบาทในการส่งเสริมระบบการศึกษาที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการระบุบุคคล องค์กร กลุ่ม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีผลประโยชน์จากผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด 26 คน จาก 25 องค์กร การเข้าใจความสัมพันธ์และพลวัตระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ นำความคิดเห็นของตัวแทนจากองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อมาวิเคราะห์ภายใต้กรอบ Power-Interest matrix เพื่อระบุระดับอิทธิพล (Influence) และความสนใจ (Interest) ที่แต่ละองค์กรมีต่อการขับเคลื่อนแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อและได้นำผลการวิเคราะห์มาจัดทำกลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วม (Engagement) กับองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ร่วมขับเคลื่อนแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อ

4) การพัฒนาต่อยอดข้อมูลงาน Dashboard เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension) ให้ข้อมูลเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการเรียนรู้ในประเทศไทยที่กว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นประกอบด้วยอย่างน้อย 44 หน่วยงาน อันจะช่วยให้ผู้ที่ทำงานด้านการขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้สามารถเชื่อมต่อกันได้ และนำไปสู่การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทคัดย่อ

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (2.2) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) สนับสนุนการขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education) ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย รวมทั้งข้อเสนอแนะต่อการปรับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ด้านการศึกษาและการเรียนรู้

การดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามกลยุทธ์ใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจกับ PMU และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Engagement) (2) การดำเนินงานที่อยู่บนฐานของการศึกษาวิจัย (Research and Evidence-Based Approach) (3) การส่งเสริมการสื่อสาร (Foster Open Dialogue) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ โดยดำเนินงานผ่าน 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ (1) เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum 2 ครั้ง (Education Journey Forum ครั้งที่ 12 และ 13) (2) เวทีสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Strategic Seminar for Education Agencies and Stakeholders) (3) การศึกษาเพื่อระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย (Seamless Education's Stakeholder Mapping) (4) การพัฒนาต่อยอดข้อมูลงาน Dashboard เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension)

ผลผลิตของโครงการ ได้แก่ (1) รายงานสรุปสาระสำคัญจากเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum (2) ร่างยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อในสังคมไทย (3) เอกสารแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การศึกษาไร้รอยต่อในสังคมไทย (4) ข้อมูลเครือข่ายคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension) เพื่อสุดท้ายนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงาน

Abstract

The Knowledge Management and Driving the Education and Learning System Project Phase 2 (2.2) aims to develop policy proposals to support the promotion of seamless education in the education and learning system of Thailand, including recommendations for the adjustment of the Science, Research, and Innovation (SRI) Plan in education and learning.

The project's operations went according to the strategies in 3 areas: (1) Focus on participation and creating understanding with PMUs and stakeholders (Stakeholder Engagement), (2) Operate based on research (Research and Evidence-Based Approach), (3) Foster open dialogue with various stakeholders through 4 main activities: (1) two Academic seminars Thailand Education Forum (Education Journey Forum No. 12 and 13); (2) Strategic Seminar for Education Agencies and Stakeholders; (3) Study to identify and analyze stakeholders in promoting a seamless education and learning system in Thailand (Seamless Education's Stakeholder Mapping); and (4) Development of dashboard data to create a network of people working in education and learning development in Thailand (Dashboard Data Extension).

The project's outputs include (1) a summary report of the main points from the Thailand Education Forum academic seminar, (2) a draft strategy for driving seamless education in Thai society, (3) a document on guidelines for driving the strategy for seamless education in Thai society, and (4) data on the network of people working in educational development and learning in Thailand (Dashboard Data Extension), which will ultimately lead to policy proposals that are the results of the operations.

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายมากมาย เช่น ปัญหาคุณภาพการศึกษา ปัญหาสมรรถนะผู้เรียนตามมาตรฐานสากล และทักษะแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการตลาด โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ภายใต้ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ จึงมุ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการพัฒนาข้อเสนอในการกำหนดแผนและแนวทางการใช้วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ของ สกสว. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ตลอดจนเชื่อมโยงร่วมกับ PMU (ในปัจจุบันยังไม่มี) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งโครงการในระยะที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ส่วน ได้แก่ (1) องค์ความรู้จากการวิจัยเชิงระบบ โดยทบทวนองค์ความรู้ สถานการณ์ นโยบาย ด้านการศึกษาในระบบ Schooling และ Future Learning เพื่อให้ได้ข้อเสนอที่เป็นกรอบการวิจัยเชิงระบบ (System Research Framework) ทิศทางเชิงกลยุทธ์ (Strategic Direction) และโจทย์สำหรับ ววน. ในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ (2) แนวทางการขับเคลื่อน และ Actor/เครือข่ายด้านการศึกษาและการเรียนรู้ในระยะต่อไป ประกอบด้วย ข้อมูลเครือข่ายที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเชิงระบบร่วมกัน ในรูปแบบของ Data dashboard ข้อมูลสถานการณ์การขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาของกลุ่ม/เครือข่าย ในประเด็นต่างๆ และระบบค้นหาแหล่งเรียนรู้ โดยแบ่งตามสถานที่ (Location) เนื้อหา (Content) และธีม (Theme) และ (3) ข้อเสนอแนะด้านการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับการจัดทำแผน ววน. เช่น การพัฒนากลไกขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่สำคัญ ภายใต้ระยะเวลา 12 เดือน (กรกฎาคม 2565 ถึง มิถุนายน 2566) โดยมีเป้าหมายระยะยาว ดังปรากฏใน ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบเป้าหมาย SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ระยะยาว

การดำเนินงานของโครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ (ภายใต้ SAT การศึกษาและการเรียนรู้) ระยะที่ 1 ที่ผ่านมานั้น ได้มีการจัดทำบทสังเคราะห์ทางวิชาการจำนวน 10 บทความ จัดเวทีสัมมนาทางวิชาการ Education Journey Forum จำนวน 8 ครั้ง มีการพัฒนาแหล่งรวมข้อมูล (Dashboard) เพื่อเป็นแพลตฟอร์มในการติดตามและรายงานความเคลื่อนไหวของภาคีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ พร้อมๆ กับการจัดทำสื่อวีดิทัศน์จำนวน 2 ชิ้น และบทความขนาดสั้นเพื่อการเผยแพร่ในวงกว้างจำนวน 8 ชิ้น ซึ่งกิจกรรมต่างๆ นี้ เป็นการนำร่องฉายภาพรวมของระบบการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีความกว้างขวาง ขยายประเด็นใหม่ๆ ซึ่งยังไม่ค่อยได้นำมาพิจารณามากนักในห้วงเวลาที่ผ่านมา อันจะนำไปสู่การขยายมุมมองถึงพลวัตทางการศึกษาและการเรียนรู้เพื่ออนาคต ตลอดจนแนวทางในการทำงานขับเคลื่อนการศึกษาและการจัดการความรู้ที่เชื่อมโยงกับภาคปฏิบัติ (Practical Knowledge) ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2

การดำเนินงานของโครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ (ภายใต้ SAT การศึกษาและการเรียนรู้) ระยะที่ 1 ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย และทำให้เห็นภาพของระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทยที่ขาดความต่อเนื่องและขาดความสอดคล้อง ตลอดจนมีการแบ่งแยกที่ตายตัว จนทำให้เกิดช่องว่างและ “รอยต่อ” ขนาดใหญ่ที่ทำให้ผู้เรียนหลุดร่วงออกจากระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย 4 ด้าน ดังนี้ (1) รอยต่อระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน (2) รอยต่อระหว่างการศึกษา ศูนย์กลางและชายขอบ (3) รอยต่อระหว่างศาสตร์และสาขาวิชา และ (4) รอยต่อระหว่างผู้ที่ทำงานด้านการขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ดังนั้น การทำงานของ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ในระยะที่ 2 นี้ จึงมุ่งพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่เสนอแนะการปรับเปลี่ยนนโยบาย หรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์การใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการปิดช่องว่างและรอยต่อทั้ง 4 ด้าน ดังปรากฏใน ภาพที่ 2

ภาพที่ 2 “รอยต่อ” ขนาดใหญ่ที่ทำให้ผู้เรียนหลุดร่วงออกจากระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย 4 ด้าน

ในการนี้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ดังกล่าวจะมุ่งเน้นการปิดช่องว่างและ “รอยต่อ” ใน 4 ด้านดังกล่าวข้างต้น และประกอบไปด้วยส่วนประกอบสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้ 1) แผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) ที่ชี้แนะแนวทางการใช้ วน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย 2) กลไก (Mechanism) สำหรับการนำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) 3) แผนการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย (Engagement Plan) และ 4) แผนการสื่อสาร (Communication Strategy) แนวทางการใช้ วน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

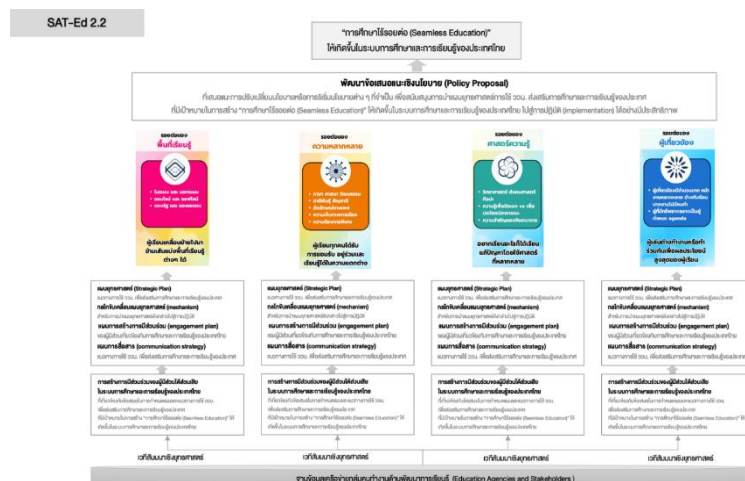
แผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) ดังกล่าวจะเป็นเสมือนแผนที่นำทาง (Roadmap) ที่ระบุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน และมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” พร้อมทั้งเสนอแนะบทบาทและความรับผิดชอบสำหรับผู้ที่ทำงานด้านการขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจความเกี่ยวข้องของตนเองในการขับเคลื่อนไปสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว นอกจากนี้ การทำงานของ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ในระยะที่ 2 จะมุ่งเน้นออกแบบกลไก (Mechanism) สำหรับการนำแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลไกนี้จะช่วยในการติดตามการดำเนินงาน การรับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ตลอดจนช่วยส่งเสริมการประสานงานและการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้ที่ทำงานด้านการขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย อันจะช่วยสร้างให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียว และการมีเป้าหมายการทำงานร่วมกันอีกด้วย

ในขณะเดียวกัน การทำงานของ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ในระยะที่ 2 จะมุ่งเน้นพัฒนาแผนการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย (Engagement Plan) ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา โดยจะระบุรายละเอียดว่า นักการศึกษา ผู้กำหนดนโยบาย ผู้เรียน และผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ จะมีส่วนร่วมอยู่ในเส้นทางการเดินทางไปสู่ “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” อย่างไร นอกจากนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทยทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจที่สอดคล้องถูกต้องตรงกัน การทำงานของ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ในระยะที่ 2 จะมุ่งเน้นพัฒนาแผนการสื่อสาร (Communication Strategy) ที่ระบุถึงข้อความหลัก ระบุช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และกลุ่มเป้าหมายในการสื่อสาร ซึ่งจะช่วยชี้นำการกระจายข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแผนและแนวทางการใช้ วน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

1.2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่เสนอแนะการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือการริเริ่มนโยบายต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์การใช้ วน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทยที่สามารถนำไปปฏิบัติ (implementation) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) จะมุ่งเน้นการปิดช่องว่างและ “รอยต่อ” ขนาดใหญ่ที่ทำให้ผู้เรียนหลุดร่วงออกจากระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย 4 ด้าน ดังกล่าว

ข้างต้น และประกอบไปด้วย (1) แผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) (2) กลไกขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ (Mechanism) (3) แผนการสร้างความมีส่วนร่วม (Engagement Plan) และ (4) แผนการสื่อสาร (Communication Strategy) ที่มุ่งเน้นการปิดช่องว่างและ “รอยต่อ” ในแต่ละด้าน ดังปรากฏใน ภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal)

1.3. แนวคิดและกลยุทธ์ในการดำเนินงานโครงการ

ในการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่เสนอแนะการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์การใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทยนั้น การทำงานของ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ในระยะที่ 2 มีแนวคิดและกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1) การมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจกับ PMU และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Engagement)

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 จะมุ่งเน้นการวิเคราะห์ PMU และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุม โดยมุ่งระบุผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อของประเทศไทยทั้งหมด ครอบคลุมถึงผลประโยชน์ อธิปไตย และบทบาทที่เป็นไปได้ในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย เพื่อให้เข้าใจว่าจะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของฝ่ายใด และในบทบาทใด เพื่อส่งเสริมให้แผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) การสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การดำเนินงานที่อยู่บนฐานของการศึกษาวิจัย (Research and Evidence-Based Approach)

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 จะยังคงมุ่งเน้นการทำงานที่อยู่บนรากฐานของการศึกษาวิจัย โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักวิจัยที่มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่หลากหลายมาดำเนินการศึกษาวิจัยระยะสั้น เพื่อให้เกิดองค์ความรู้เชิงลึก (Insight) และมีความเป็นวิชาการ (Evidence-Based) ที่จะช่วยสนับสนุนการ

พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่เสนอแนะการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์การใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

3) การส่งเสริมการสื่อสาร (Foster Open Dialogue) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 จะยังคงมุ่งเน้นการสร้างสะพานเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อของประเทศไทย ผ่านการสื่อสาร (Building bridges through communication) โดยอยู่บนฐานคิดที่ว่า ทุกความคิดเห็นมีความสำคัญ โดยมุ่งเน้นการสร้าง Platform ในระดับต่างๆ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มาหารือข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัย แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิด ตลอดจนเพื่อรับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อันจะนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่เสนอแนะการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์การใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

1.4. กิจกรรมหลักของโครงการ

ในการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่เสนอแนะการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการนำแผนยุทธศาสตร์การใช้ ววน. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ที่มีเป้าหมายในการสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย และภายใต้แนวคิดและกลยุทธ์ในการดำเนินงานโครงการตามที่ระบุในข้อ 1.3 นั้น โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (2.2) จะมีกิจกรรมหลัก ดังนี้

1) เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum 2 ครั้ง (Education Journey Forum ครั้งที่ 12 และ 13)

วัตถุประสงค์ เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum นี้ มีเป้าหมายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อน “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย โดยได้ออกแบบการจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum เป็น 2 ครั้ง ดังนี้

เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 (เวที Stakeholders) เป็นเวทีนำเสนอแนวคิด “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” และสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องกับการรื้อต่อของการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่การเรียนรู้ ด้านความหลากหลาย ด้านศาสตร์ความรู้ และด้านการทำงานร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่นำไปสู่การสร้างการศึกษาไร้รอยต่อ

เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 (เวที Policy) เป็นเวทีนำเสนอข้อเสนอและผลักดันการศึกษาไร้รอยต่อให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

ประโยชน์ต่อการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) เวทีสัมมนานี้จะเป็นการสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อของประเทศไทย สร้างการมีส่วนร่วมตลอดจนสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิดในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดจนเพื่อรับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อันจะนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่สร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

2) เวทีสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Strategic Seminar for Education Agencies and Stakeholders)

วัตถุประสงค์ เวทีสัมมนานี้มีเป้าหมายในการสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านการอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางยุทธศาสตร์และการร่วมมือกัน เพื่อสร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

ประโยชน์ต่อการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) การสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ จะช่วยทำให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) มีความครอบคลุมและพิจารณาถึงมุมมองของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในระบบการศึกษา ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบายไปจนถึงผู้ปฏิบัติงาน

3) การศึกษาเพื่อระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย (Seamless Education’s Stakeholder Mapping)

วัตถุประสงค์ การศึกษานี้มีจุดประสงค์หลักในการทำแผนที่และวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดที่มีบทบาทในการส่งเสริมระบบการศึกษาที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการระบุบุคคล องค์กร กลุ่ม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีผลประโยชน์ การเข้าใจความสัมพันธ์และพลวัตระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ การวิเคราะห์ว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้สามารถช่วยเหลือหรือขัดขวางกระบวนการสร้างระบบการศึกษาที่ไร้รอยต่อได้อย่างไร และการระบุบทบาทและความรับผิดชอบปัจจุบันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ในปัจจุบัน

ประโยชน์ต่อการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) การระบุและเข้าใจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะช่วยทำให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) มีความครอบคลุม และรวบรวมความคิดเห็นที่หลากหลายของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม ตลอดจนทำให้เข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ซึ่งจำเป็นสำหรับการสร้างนโยบายที่ตอบสนองต่อความต้องการจริง ตลอดจนทำให้เข้าใจความท้าทายและอุปสรรคที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเผชิญ ซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบการศึกษาที่ไร้รอยต่อได้

4) การพัฒนาต่อยอดข้อมูลงาน Dashboard เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension)

วัตถุประสงค์ การพัฒนานี้จะต่อยอด Dashboard ให้ข้อมูลเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการเรียนรู้ในประเทศไทยที่กว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และอันจะช่วยทำให้ผู้ที่ทำงานด้านการ

ขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้สามารถเชื่อมต่อกันได้ และนำไปสู่การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ต่อการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) การพัฒนานี้จะต่อยอด Dashboard จะช่วย consolidate และ visualize ข้อมูลแบบ real-time ทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึก (Insights) ของผู้ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย ตลอดจนทำให้สามารถระบุแนวโน้ม ความเหลื่อมล้ำ และช่องว่างของการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย ผ่านการติดตาม Key Performance Indicators (KPIs) ต่างๆ อันจะช่วยให้สามารถพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่แม่นยำและตรงจุดมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ Dashboard นี้ยังเป็นเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจกับกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย

1.5. แนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ

เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Proposal) เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน“ การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย โครงการฯ มีการออกแบบแนวทางการดำเนินงาน และเป้าหมายการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรม	ช่วงเวลา (ตามข้อเสนอ)	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum จำนวน 2 ครั้ง	เม.ย. - ก.ย. 67	รายงานสรุปสาระสำคัญจากเวทีสัมมนา วิชาการ Thailand Education Forum จำนวน 1 ฉบับ	-
2. เวทีสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Strategic Seminar for Education Agencies and Stakeholders) 1) กระบวนการทำ Problem Identification 2) กระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์การขับเคลื่อน Seamless Education ในสังคมไทย	ส.ค. - ต.ค. 67	ร่างยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน Seamless Education ในสังคมไทย จำนวน 1 ฉบับ	-
3. การศึกษาเพื่อระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย (Seamless Education’s Stakeholder Mapping)	ก.พ. – ก.ค. 67	เอกสารแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ Seamless Education ในสังคมไทย จำนวน 1 ฉบับ	-
4. การพัฒนาต่อข้อมูลงาน Dashboard เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension)	ก.พ. - พ.ค. 67	ข้อมูลเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension)	-

กิจกรรม	ช่วงเวลา (ตามข้อเสนอ)	ผลผลิต	ผลลัพธ์
5. การพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal)	ก.ย. 67 - ม.ค. 68	-	ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Proposal) สำหรับการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย

1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิตที่จะส่งมอบเมื่อสิ้นสุดโครงการ	ตัวชี้วัดผลผลิต
1. รายงานสรุปสาระสำคัญจากเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum จำนวน 1 ฉบับ	สาระสำคัญจากเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับ 1) รายงานสรุปการจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum จำนวน 2 ครั้ง 2) สรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์การจัดงาน การจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum จำนวน 2 ครั้ง 3) รายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เข้าร่วมการขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)
2. ร่างยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน Seamless Education ในสังคมไทย จำนวน 1 ฉบับ	เอกสารร่างยุทธศาสตร์ที่ได้จากการสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ Education Agency ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับ 1) หลักการและเหตุผลที่มีผลจากการวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม ทิศทาง และปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อการเกิด Seamless Education ในสังคมไทย 2) Strategic Direction (Framework การขับเคลื่อนให้เกิด Seamless Education ในสังคมไทย) 3) กลยุทธ์ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ของ Seamless Education
3. เอกสารแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ Seamless Education ในสังคมไทย จำนวน 1 ฉบับ	เอกสารแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ Seamless Education ในสังคมไทยที่ได้จากการศึกษา Stakeholder Mapping ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับ 1) รายการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษาไร้รอยต่อในสังคมไทย 2) บทวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริม Seamless Education ในสังคมไทย 3) กลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ 4) แผนการสร้างการมีส่วนร่วมแผนการสื่อสาร
4. ข้อมูลเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension)	1) Website (User Interface) ที่มีการนำเสนอข้อมูลเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย

ผลผลิตที่จะส่งมอบเมื่อสิ้นสุดโครงการ	ตัวชี้วัดผลผลิต
	(Dashboard Data Extension) ที่สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อน Seamless Education ในสังคมไทย 2) แนวทางการบริหารจัดการ การอัปเดตข้อมูล และการพัฒนาหรือใช้ประโยชน์ในอนาคต (เมื่อสิ้นสุดโครงการ)
5. ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Proposal) สำหรับการปรับเปลี่ยนนโยบายหรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยสาระสำคัญเกี่ยวกับ 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการปรับเปลี่ยนนโยบาย/ระบบ/โครงสร้าง หรือการริเริ่มนโยบายต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย 2) ข้อเสนอแนะต่อการปรับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ (1) สถานการณ์ ความสำคัญ ความจำเป็น ช่องว่างการพัฒนา พร้อมทั้ง โอกาสและความท้าทาย (2) เป้าประสงค์ (Objective) (3) ผลสัมฤทธิ์สำคัญ (Key Results) ระดับผลลัพธ์ (4) แนวทางการดำเนินการ (5) ร่างแผนงานย่อย/แผนงานสำคัญ (Flagship) และ (6) กลไกการขับเคลื่อนและภาคีเครือข่ายความร่วมมือ

บทที่ 2

ผลการจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ได้จัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum จำนวน 2 ครั้ง โดยบรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนแนวความคิดพัฒนาระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศ อันนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ส่งเสริมการพัฒนาทางการศึกษาและการเรียนรู้ การจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ทั้ง 2 ครั้ง ประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่อุตสาหกรรมไทยไร้รอยต่อ” วันเสาร์ที่ 23 มีนาคม 2567 ณ โรงแรมอัศวิน แกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ 2 หัวข้อ “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ” วันเสาร์ที่ 12 ตุลาคม 2567 ณ ห้องพระพรหม ชั้น 3 โรงแรมอัศวิน แกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

2.1 สรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์การจัดงาน การจัดเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 และ 2

2.1.1 เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่อุตสาหกรรมไทยไร้รอยต่อ” วันเสาร์ที่ 23 มีนาคม 2567 ณ โรงแรมอัศวิน แกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอแนวคิด “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” และสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่การเรียนรู้ ด้านความหลากหลาย ด้านศาสตร์ความรู้ และด้านการทำงานร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่นำไปสู่การสร้างการศึกษาไร้รอยต่อ มีรายละเอียดกำหนดการดังนี้

เวลา	กิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.10 น.	รับชมวิดีโอทัศน์ “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)”
09.10 – 09.40 น.	กล่าวต้อนรับและชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดงาน รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกสว. กล่าวเปิดงาน พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
09.40 – 10.40 น.	ข้อค้นพบ “รอยต่อของระบบการศึกษาไทย” และ ข้อเสนอ “การศึกษาไทยไร้รอยต่อ” โดย คณะทำงานวิชาการ SAT ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ รศ.ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์ คณะทำงานวิชาการ ผศ.ดร.สทนต์ พงษ์พานิช คณะทำงานวิชาการ คุณณิชา พิทยาพงศกร คณะทำงานวิชาการ
10.40 – 11.10 น.	อภิปรายนำ “มุมมองและข้อคิดต่อข้อเสนอการศึกษาไร้รอยต่อ” (คนละ 5 นาที) รศ.ดร.จิตติมา อภิตานนท์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย ม.มหิดล ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

เวลา	กิจกรรม
	คุณสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ผู้ช่วย รมว. และโฆษกประจำกระทรวงศึกษาธิการ คุณสรวิศ อยู่วิทยา ประธาน TCP Group คุณพฤษี พหลกุลบุตร มูลนิธิสื่อชาวบ้าน (มะขามป้อม)
11.10 - 12.00 น.	อภิปรายทั่วไป
12.00 - 13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.30 - 14.45 น.	ระดมความคิด “รอยต่อการศึกษาไทย สู่การศึกษาไร้รอยต่อ” (1) ประสบการณ์ของตนเองหรือหน่วยงาน (2) ปรากฏการณ์นี้เกิดจากอะไร (3) จะสมานรอยต่อได้อย่างไร (4) ควรเดินหน้าต่ออย่างไร
14.45 - 15.00 น.	สรุปและปิดการสัมมนา รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกสว.

ตารางที่ 1 กำหนดการเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1
หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่การศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

ภาพที่ 4 पोสเตอร์ประชาสัมพันธ์เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1
หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่การศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

ภาพที่ 5-8 บรรยากาศเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 1
หัวข้อ “ทอผ้าผืนใหม่ สู่การศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

2.1.2 เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 หัวข้อ “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ” วันเสาร์ที่ 12 ตุลาคม 2567 เวลา 08.30 – 16.00 น. ณ ห้องพระพรหม ชั้น 3 โรงแรมอควิน แกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอข้อเสนอและผลักดันการศึกษาไร้รอยต่อให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย ประโยชน์ต่อการพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) เวทีสัมมนานี้จะเป็นการสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อของประเทศไทย สร้างการมีส่วนร่วมตลอดจนสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิดในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดจนเพื่อรับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อันจะนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่สร้าง “การศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)” ให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศไทย มีรายละเอียดกำหนดการดังนี้

เวลา	กิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.20 น.	กล่าวต้อนรับและชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดงาน รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกสว. กล่าวเปิดงาน พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
09.20 – 09.30 น.	รับชมวิดีโอทัศน์ “บนเส้นทางสู่การศึกษาไร้รอยต่อ”
09.30 – 10.30 น.	เสวนา “เส้นทางการเรียนรู้ของฉัน” คุณกฤตเมธ สายแสน มหาลัณยาลัย คุณวชิรวิทย์ พรหมสุวรรณ โรงเรียนสีชมพูศึกษา คุณนนทวัฒน์ โตมา Freeform School ดำเนินรายการโดย รศ.ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์ คณะทำงานวิชาการ SAT การศึกษาและ

เวลา	กิจกรรม
	การเรียนรู้
10.30 – 12.00 น.	เสวนาบทความวิชาการจากโครงการฯ “กระบวนการนโยบายการศึกษาของไทย: องค์ความรู้ที่รอการพัฒนา” โดย ผศ.ดร.วรงค์ พัวพันสวัสดิ์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “Op-Ed: ขยายการมีส่วนร่วมที่มีความหมาย เปิดความเป็นไปได้ใหม่ในการปฏิรูปการศึกษา” โดย คุณวรตม์ เลิศรัตน์ 101 Public Policy Think Tank (101 PUB) “โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เพื่อสร้างต้นทุนทางวัฒนธรรมให้กับเด็กที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และข้ามชาติในบริบทเมือง” โดย ผศ.ดร.พิสิษฐ์ นาสี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ “สอนอย่างไทย: เทรียนสองด้านของการสอนนักเรียนให้เป็น ‘คนเก่ง ดี มีคุณธรรม’” โดย คุณอรุณฉัตร คุรุวานิชย์ Life Education Thailand ดำเนินรายการโดย คุณณิชา พิทยาพงศกร คณะทำงานวิชาการ SAT การศึกษาและการเรียนรู้
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 15.45 น.	“10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ” ช่วงที่หนึ่ง รอบตัวเด็ก โจทย์ 1 : เรา รู้จักเด็กในประเทศไทยมากแค่ไหน โจทย์ 2 : ครอบครัวไทยต้องการอะไรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โจทย์ 3 : วิธีการเรียนรู้อันหลากหลายที่ผู้เรียนต้องการเป็นอย่างไรได้บ้าง โจทย์ 4 : ครูในอนาคตจะเป็นอย่างไร ช่วงที่สอง ระบบและความสัมพันธ์ โจทย์ 5 : เราจะสร้างระบบนิเวศของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้และสุขภาวะของผู้เรียนได้อย่างไร โจทย์ 6 : เราจะเชื่อมร้อยระบบนิเวศการเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนได้อย่างไร โจทย์ 7 : หน่วยงาน องค์กร ภาคสังคม จะสนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้ได้อย่างไร ช่วงที่สาม กระบวนทัศน์และนโยบาย โจทย์ 8 : โลกดิจิทัลเข้ามามีผลกระทบต่อตัวตนและการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร โจทย์ 9 : เราจะสร้างกระบวนการนโยบายสาธารณะด้านการศึกษามีส่วนร่วมและเรียนรู้เป็นได้อย่างไร โจทย์ 10 : กระบวนทัศน์ที่หลากหลายมีผลต่อการขับเคลื่อนการศึกษาอย่างไร ร่วมอภิปรายนำ (Leading Discussion) คนละ 3 - 5 นาที โดย “ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช, ศ.ดร.นงเยาว์ เนาวรัตน์, ศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ, คุณสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ, คุณพริษฐ์ วัชรสินธุ, คุณพัฒนพงษ์ สุขมะดัน, คุณฉัตร คำแสง, คุณณัฐยา บุญภักดี, อ.อริชฐ์นัน คงทรัพย์, พระอธิการวิทย์ โชติปัญญา” ดำเนินรายการโดย รศ.ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์ คณะทำงานวิชาการ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ผศ.ดร.สทวรรษย์ พลหาญ คณะทำงานวิชาการ SAT การศึกษาและการเรียนรู้

เวลา	กิจกรรม
15.45 – 16.00 น.	คุณณิชา พิทยาพงศกร คณะทำงานวิชาการ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ สรุปและปิดการสัมมนา ฉายภาพทิศทางและนโยบายในการทำงานร่วมกัน รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกสว. ดำเนินรายการสัมมนาโดย คุณบุศย์สิรินทร์ ยิ่งเกียรติกุล The Active ThaiPBS

ตารางที่ 2 กำหนดการเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 หัวข้อ
“10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ

งานสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2
เสาร์ที่ 12 ตุลาคม 2567
เริ่ม 8.30-16.00 น.

Learning Sciences for Education
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.)
รับชม LIVE ได้ทาง Facebook : สกสว.

เสวนาบทความวิชาการ จากโครงการฯ

ผู้ดำเนินรายการ : คุณณิชา พิทยาพงศกร
ผู้ร่วมเสวนา : รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล

เสวนาเส้นทาง การเรียนรู้ของจีน

ผู้ดำเนินรายการ : คุณณิชา พิทยาพงศกร
ผู้ร่วมเสวนา : รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล

นำเสนอ 10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ

ผู้ดำเนินรายการ : คุณณิชา พิทยาพงศกร
ผู้ร่วมนำเสนอ : รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล, รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล

ภาพที่ 9-12 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์เวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 หัวข้อ “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

ภาพที่ 13-16 บรรยากาศเวทีสัมมนาวิชาการ Thailand Education Forum ครั้งที่ 2 หัวข้อ “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

นอกจากนี้ได้เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมเวทีข้างต้น โดยได้รับความร่วมมือจาก The Active ในการเขียนข่าวนำเสนอประเด็นสำคัญในเวที Thailand Education Forum ที่จัดขึ้น ดังนี้

- **เผย 3 ปรัชญา “โลกในห้องเรียน” หมุนไม่ทัน “โลกนอกห้องเรียน”**

คณะทำงานวิจัย SAT แนะนำ สร้างสมดุลให้ “การศึกษา = การเรียนรู้” ปฏิรูปให้กลับมาเป็นเรื่องเดียวกัน สร้างการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น อยู่ในชีวิตคนทุกคน สู่อาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ด้าน รมว.ศึกษาฯ รับนำข้อเสนอจากวงไปสานต่อ เพื่อพัฒนาการศึกษา

[อ่านเนื้อหาฉบับเต็ม](#)

<https://theactive.thaipbs.or.th/news/learning-education-20240323>

Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 และ 2 มีการถ่ายทอดสด (Live Streaming) ผ่านสื่อออนไลน์ โดยส่วนหนึ่งได้รับความร่วมมือจาก Thai PBS มีผู้เข้าร่วมรับชมมากกว่า 10,000 คน/วัน สามารถเข้าถึงได้จากลิงก์ดังต่อไปนี้

ครั้งที่ 1 “ทอผ้าผืนใหม่ สู่การศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

(ช่วงเช้า)

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1552971585245675

(ช่วงบ่าย)

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1928716677584672

ครั้งที่ 2 “10 โจทย์ใหญ่ ก้าวต่อไปการศึกษาไทยไร้รอยต่อ”

(ช่วงเช้า)

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=2644496682425687

(ช่วงบ่าย)

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1662751801246490

2.2 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เข้าร่วมการขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education)

หน่วยงานที่พัฒนาการเรียนรู้ในประเทศไทย มีจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งหน่วยงานที่ดำเนินงานภายใต้การสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่ขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่เข้าร่วมการขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ (Seamless Education) ดังตารางต่อไปนี้

ประเภทหน่วยงาน	รายชื่อหน่วยงาน
1. โครงการต่อเนื่องระยะยาว (Long-Term Project)	1.1 โครงการก่อการครู 1.2 โครงการห้องเรียนข้ามขอบ 1.3 โครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น 1.4 โครงการโรงเรียนพัฒนาตนเอง 1.5 โรงเรียนบ้านปลาขาว
2. หน่วยงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่ (Area-based Movement)	2.1 คลองเตยดีจัง 2.2 กลุ่มรักษ์เขาชะเมา 2.3 กิ่งก้านใบ 2.4 กลุ่มมะขามป้อม 2.5 กลุ่มไม้ขีดไฟ 2.6 เครือข่ายพื้นที่นี้ดีจัง 2.7 บ้านไร่อุทัยยิ้ม 2.8 พิพิธภัณฑ์เล่นได้ 2.9 มหาวิทยาลัยไทบ้าน 2.10 สถาบันการเรียนรู้ไทยเบ็ง 2.11 สถาบันการเรียนรู้พังงาแห่งความสุข 2.12 สวนศิลป์บดินลี 2.13 โฮงเรียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา
3. องค์กรจัดตั้งเพื่อการเรียนรู้และพื้นที่การเรียนรู้ (Learning Organization and Learning Space)	3.1 สถาบันอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) 3.2 สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย 3.3 สมาคมศูนย์การเรียนรู้โดยองค์กรชุมชนและองค์กรเอกชน 3.4 มูลนิธิโรงเรียนวันเสาร์ (Saturday School Foundation) 3.5 มหาลัย'นัยหลืบ
4. ผู้ประกอบการด้านการศึกษา (Edupreneurs)	4.1 กลุ่มเล่นเกม (Deschooling Game) 4.2 ครูขอสอน 4.3 มูลนิธิโรงเรียนวันเสาร์ (Saturday School Foundation) 4.4 A-chieve 4.5 BASE Playhouse 4.6 BlackBox 4.7 insKru

ประเภทหน่วยงาน	รายชื่อหน่วยงาน
5. เทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อ (Learning Technology and Media)	5.1 อะโระไรท์ครู 5.2 Mappa 5.3 Thai MOOC 5.4 The Active 5.5 The KOMMON 5.6 The Standard
6. หน่วยงานราชการและหน่วยงาน ภายใต้การกำกับของรัฐ	6.1 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตารางที่ 3 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมเวทีสัมมนาวิชาการ Education Journey Forum ภายใต้โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 1

ประเภทหน่วยงาน	รายชื่อหน่วยงาน
1. โครงการต่อเนื่องระยะยาว (Long-Term Project)	1.1 โครงการก่อการครู
2. หน่วยงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่ (Area-based Movement)	2.1 กลุ่มมะขามป้อม 2.2 กลุ่มรักษ์เขาชะเมา 2.3 กลุ่มไม้ขีดไฟ 2.4 ศูนย์การเรียนรู้หญ้าแพรกสาละวิน 2.5 เครือข่ายก่อการครูกระบะวนกรอุดรธานี
3. องค์กรจัดตั้งเพื่อการเรียนรู้และพื้นที่ การเรียนรู้ (Learning Organization and Learning Space)	3.1 มูลนิธิใจกระต๊อง 3.2 มูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท 3.3 มหาลัย'นัยหลืบ 3.4 สถาบันยุวโพธิชน อาศรมวงศ์สนิท มูลนิธิเสฐียรโกเศศ-นาคะ ประทีป 3.5 บ้านพิพิธภัณฑ 3.6 มหาลัย'ไทบ้าน
4. ผู้ประกอบการด้านการศึกษา (Edupreneurs)	4.1 insKru 4.2 Life Education 4.3 Starfish Education 4.4 มูลนิธิโรงเรียนวันเสาร์ (Saturday School Foundation) 4.5 101 Public Policy Think Tank (101 PUB) 4.6 Freeform School 4.7 a-chieve social enterprise co.,ltd. 4.8 Founder Kachaxarn Earth & People Lab
5. เทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อ (Learning Technology and Media)	5.1 The Active 5.2 นิตยสารสารคดี
6. หน่วยงานราชการและหน่วยงาน ภายใต้การกำกับของรัฐ	6.1 กระทรวงศึกษาธิการ 6.2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประเภทหน่วยงาน	รายชื่อหน่วยงาน
	6.3 โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี 6.4 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) 6.5 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 6.6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) 6.7 สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) 6.8 ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) 6.9 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 6.10 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 6.11 สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) 6.12 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 6.13 คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 6.14 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 6.15 สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 6.16 สำนักงานกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย 6.17 โรงเรียนสุจริต 6.18 โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม รัชมงกลาภิเชก 6.19 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 6.20 โรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม 6.21 สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย 6.22 กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 6.23 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) 6.24 คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 6.25 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 6.26 กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา 6.27 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 6.28 โรงเรียนสีชมพูศึกษา 6.29 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 6.30 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6.31 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ 6.32 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 6.33 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 6.34 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) 6.35 สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 6.36 ภาควิชาเพื่อการศึกษาไทย (TEP) 6.37 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ประเภทหน่วยงาน	รายชื่อหน่วยงาน
	6.48 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 6.49 สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ 6.50 สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ 6.51 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 6.52 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 6.53 โรงเรียนเทศบาลคัมภีร์หนองคู 6.54 โรงเรียนเทพศาลาประชาสรรค์ 6.55 โรงเรียนวังตะกูราษฎร์อุทิศ 6.56 โรงเรียนราชดำริ 6.57 โรงเรียนบ้านหนองกุงดอนบาก 6.58 โรงเรียนหัวหินวัฒนาลัย 6.59 หน่วยบริหารจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ตารางที่ 4 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมเวทีสัมมนาวิชาการ
 Thailand Education Forum ครั้งที่ 1 และ 2
 ภายใต้โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2

บทที่ 3

ผลการจัดเวทีสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(Strategic Seminar for Education Agencies and Stakeholders)

โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (SAT การศึกษาและการเรียนรู้) คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีภารกิจในการพัฒนาองค์ความรู้เชิงระบบ พัฒนาเครือข่ายวิจัยทางการศึกษาและการเรียนรู้ และร่วมพัฒนากลไกและการขับเคลื่อนเชิงระบบ เพื่อสนับสนุน สกสว. ในการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการใช้แผน ววน. ในการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศ ในระยะยาว

3.1 สรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์การจัดสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”

จากการดำเนินงานของโครงการในระยะที่ผ่านมาพบว่า แนวคิด “การศึกษาไร้รอยต่อ” (Seamless Education) เป็นแนวทางที่จะช่วยลดช่องว่างทางการศึกษาและการเรียนรู้ของประเทศที่ผ่านมา ทางโครงการฯ และ สกสว. จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการเชื่อมโยงหน่วยบริหารจัดการทุนและหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษานอกระบบหรือศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงทำงานและร่วมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมสำหรับการขับเคลื่อนการศึกษาเชิงระบบร่วมกัน จึงจัดการสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ” โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการศึกษาและการเรียนรู้ (2) เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติและองค์ความรู้ที่จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการศึกษาไร้รอยต่อ การจัดงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์โดยนำไปสู่การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้ และการจัดทำแผน ววน. ของ สกสว. จึงได้จัดสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ” เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2567 ณ โรงแรมอัสคิน แกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ เวลา 08.30 – 15.30 น. โดยมีรายละเอียดกำหนดการ ดังนี้

เวลา	กิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.30 น.	กล่าวต้อนรับ ชี้แจงวัตถุประสงค์ และนำเสนอกรอบแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อ โดย คณะทำงานวิชาการ SAT การศึกษาและการเรียนรู้
09.30 – 10.30 น.	เสวนา “บทเรียนและพลังสำคัญของ ‘ช่างเชื่อม’ การศึกษาในและนอกระบบ” คุณศิริพร พรหมวงศ์ คลองเตยดีจัง คุณเมธชนนท์ ประจวบลาภ สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย คุณวิฑิต เต็มผลบุญ CYF Thailand (มูลนิธิส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน) ดำเนินรายการโดย ผศ.ดร.สทวรรษญ์ พลหาญ และ รศ.ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์

เวลา	กิจกรรม
10.30 – 11.30 น.	เสวนา “บทเรียนและพลังสำคัญของ ‘ผู้สร้างพลังการเรียนรู้’ ทางการศึกษา นอกระบบ” คุณมิรา เวฬุภาค Mappa คุณวัฒน์ชัย วินิจจะกุล สถาบันอุทยานการเรียนรู้ TK Park คุณพรวิณี ยุทธสารเสนีย์ มูลนิธิโรงเรียนวันเสาร์ (Saturday School Foundation) ดำเนินรายการโดย ผศ.ดร.สทวรรษญ์ พลหาญ และ รศ.ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์
11.30 – 12.00 น.	อภิปรายทั่วไป
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 15.00 น.	เวทีระดมสมองเพื่อสานพลังและขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไร้รอยต่อ โดย คณะทำงานวิชาการ SAT การศึกษาและการเรียนรู้
15.00 – 15.30 น.	สรุปการสัมมนาและกำหนดทิศทางการในอนาคต โดย รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
15.30 น.	ปิดการสัมมนา

ตารางที่ 5 กำหนดการสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์
“เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”

ภาพที่ 17 - 19 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์สัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”

ภาพที่ 20 – 23 บรรยากาสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์
“เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”

การจัดสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ” มีการถ่ายทอดสด (Live Streaming) ผ่านสื่อออนไลน์โดยส่วนหนึ่งได้รับความร่วมมือจาก Thai PBS มีผู้เข้าร่วมรับชมมากกว่า 10,000 คน/วัน สามารถเข้าถึงได้จากลิงก์ดังต่อไปนี้

(ช่วงเช้า)

<https://www.facebook.com/ThailandScienceResearchandInnovation/videos/795249689357891>

(ช่วงบ่าย)

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1032716651743760

ประเภทหน่วยงาน	รายชื่อหน่วยงาน
1. โครงการต่อเนื่องระยะยาว (Long-Term Project)	1.1 โครงการห้องเรียนข้ามขอบ
2. หน่วยงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่ (Area-based Movement)	2.1 คลองเตยดีจัง 2.2 Music Sharing 2.3 freeform School 2.4 กลุ่มรักษ์เขาชะเมา 2.5 เครือข่ายก่อการครูกระบะวนกรอุดรธานี 2.6 เครือข่ายก่อการครูกาฬสินธุ์ 2.7 ศูนย์การเรียนรู้หญ้าแพรกสกละวิน
3. องค์กรจัดตั้งเพื่อการเรียนรู้และพื้นที่ การเรียนรู้ (Learning Organization and Learning Space)	3.1 สมาคมศูนย์การเรียนรู้โดยองค์กรชุมชนและองค์กรเอกชน 3.2 มูลนิธิโรงเรียนวันเสาร์ 3.3 มหาลัย'นัยหลิบ 3.4 โรงเรียนขอนแก่น 3.5 ศูนย์การเรียนรู้ไร่ส้มวิทยา 3.6 ศูนย์การเรียนรู้ CYF 3.7 สวนศิลป์ปินลิ 3.8 สถาบันยุวโพธิชน มูลนิธิเสฐียรโกเศศ-นาคะประทีป
4. ผู้ประกอบการด้านการศึกษา (Edupreneurs)	4.1 Mappa Learning co., ltd. 4.2 101 Public Policy Think Tank
5. เทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อ (Learning Technology and Media)	5.1 อะไรอะไรก็ครู 5.2 ครูขอสอน
6. หน่วยงานราชการและหน่วยงาน ภายใต้การกำกับของรัฐ	6.1 สำนักกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย 6.2 สถาบันอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) 6.3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 6.4 สถาบันนวัตกรรมบูรณาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 6.5 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ 6.6 สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ตารางที่ 6 รายชื่อหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์
“เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ”
ภายใต้โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2

การจัดสัมมนาเชิงยุทธศาสตร์ “เสริมพลังและเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาไร้รอยต่อ” ได้ประมวลสถานการณ์ที่บ้านเมืองต้องการในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพื่อขับเคลื่อนให้ระบบการศึกษาได้ก้าวเดินต่อไปข้างหน้า มีแนวทางการในการทำงาน ดังนี้

ประการแรก เชื่อมโยงกับนักวิจัยแบบพหุศาสตร์ ทั้งนักวิจัยในมหาวิทยาลัย ครู และผู้ประกอบการด้านการศึกษาที่ทำงานวิจัยในเรื่องต่างๆ เพื่อเปิดมุมมองและโจทย์ด้านการศึกษาให้หลากหลาย เห็นคนที่ทำงานขับเคลื่อนด้านการศึกษาและเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย วิธีการเชื่อมโยงการทำงานวิจัยเช่นนี้สำคัญและจำเป็นเพื่อให้โจทย์วิจัยทางด้านการศึกษาและการเรียนรู้ไม่จำกัดอยู่เฉพาะในอาณาบริเวณของครุศาสตร์และ

ศึกษาศาสตร์ **ประการที่สอง** พยายามลงไปเชื่อมโยง ร้อยเรียง ทำความรู้จักกับคนทำงานด้านการศึกษาที่เป็น นักปฏิบัติการตัวจริง เช่น ครูในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน พบว่ามีพันธมิตรที่ทำงานด้านการศึกษาทั่วมืองไทยจำนวนมาก ในนามบุคคล องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ภาคประชาสังคม ศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯ ทั้งในบริบทของพื้นที่ชายขอบและเมือง เพื่อจะหลุดออกไปจากกับดัก การศึกษาและขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยโดยใช้ความรู้ขับเคลื่อน

กิจกรรมเวทีระดมสมองมีเป้าหมายเพื่อสำรวจจุดยืนและความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้ 4 คำถาม ได้แก่ คำถามที่ 1 วุฒิการศึกษายังจำเป็นอยู่ไหม คำถามที่ 2 ใครควรเป็นคนกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ คำถามที่ 3 ประเทศเราควรมีหลักสูตรแกนกลางไหม และคำถามที่ 4 ใครควรเป็นคนรับรองประสบการณ์เรียนรู้ หลังจากนั้นวิทยากรจากหลายภาคส่วนร่วมแบ่งปันประสบการณ์ จากการทำงานด้านการศึกษาและการเรียนรู้ และมุมมองเกี่ยวกับการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้แบบไร้ รอยต่อ ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ โดยมีคำถามสำคัญ ได้แก่ (1) จะเชื่อมโยงการศึกษาในและนอก ระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไร (2) จะสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการออกแบบการเรียนรู้ได้ อย่างไร (3) บทบาทประสบการณ์ของการสร้างการศึกษาที่ไร้รอยต่อเป็นอย่างไร (4) แนวทางความร่วมมือจาก ภาคส่วนต่างๆ เพื่อสนับสนุนการศึกษาไร้รอยต่อ

บทที่ 4

ผลการศึกษาเพื่อระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษา และการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย (Seamless Education's Stakeholder Mapping)

คณะทำงานวิชาการ โครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ระยะที่ 2 (SAT การศึกษาและการเรียนรู้) คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดทำ รายงานวิจัย “การศึกษาเพื่อระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไร้รอยต่อในประเทศไทย” (Seamless Education's Stakeholder Mapping) โดยงานวิจัยนี้จะให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิด ‘การศึกษาไร้รอยต่อ’ โดยพิจารณาจาก 2 องค์ประกอบ องค์ประกอบแรกคือ ประเภทขององค์กร ได้แก่ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และ ภาควิชาการ ส่วนการจำแนกอีกรูปแบบคือบทบาทหน้าที่ขององค์กรนั้น ๆ ได้แก่ ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริการทางการศึกษา ผู้จัดสรรทรัพยากร โดยให้มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน และคัดเลือกผู้เป็นตัวแทนองค์กร โดยเป็นบุคคลที่มีบทบาทในระดับบริหารหรือเป็นเจ้าของ/ผู้ก่อตั้งหน่วยงานนั้นๆ โดยตั้งเป้าหมายให้ได้ผู้แทนจากองค์กรประมาณ 20-30 ท่าน จากการดำเนินงานติดต่อและประสานหน่วยงานต่างๆ พบว่า มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้สัมภาษณ์ได้เพียง 26 ท่าน จาก 25 องค์กร เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วน โดยเฉพาะจากหน่วยงานภาครัฐ ติดภาระงานในช่วงเวลาของการเก็บข้อมูล หรือ ไม่สะดวกในการแสดงความคิดเห็นแทนหน่วยงาน

4.1 ลักษณะองค์กรที่สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องซึ่งแต่ละท่านเป็นตัวแทนขององค์กร หรือ หน่วยงานนั้น สามารถจำแนกได้ดังนี้ **บทบาทองค์กร** จำแนกเป็น 4 บทบาท โดยหน่วยงานหนึ่งอาจมีได้มากกว่า 1 บทบาท

- 1) กำกับนโยบาย: มีหน้าที่ออกนโยบาย ระเบียบ แนวทาง ที่กระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่น ๆ
- 2) จัดสรรทรัพยากร: มีงบประมาณ ทรัพยากร ที่ส่วนหนึ่งต้องจัดสรรไปยังหน่วยงานอื่น (ไม่ได้ใช้งบประมาณทั้งหมดด้วยตนเอง) และมีอำนาจตัดสินใจได้ว่าหน่วยงานอื่นจะได้รับงบประมาณเท่าไร
- 3) ให้บริการทางการศึกษา: จัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในระบบ นอกระบบ หรือ ตามอัธยาศัย
- 4) วิชาการ: เป็นหน่วยงานที่พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ ทั้งนี้จะไม่ครอบคลุมบทบาทการเป็นผู้ลงมือจัดการสอนด้วยตนเอง

ประเภทหน่วยงาน จำแนกเป็น 4 ประเภท โดยหน่วยงานหนึ่งจะถูกจัดเป็น 1 ประเภทเท่านั้น

- 1) ภาครัฐ: หน่วยงานในระดับกระทรวง ดูแลการบริหารจัดการส่วนกลาง
- 2) ภาคเอกชน: บุคคลทั่วไป องค์กรเอกชนทั่วไป และ นิติบุคคลซึ่งดำเนินการ โดยประสงค์กำไร
- 3) องค์กรภาคประชาสังคม/ ภาคประชาชน: NGO, Social enterprise
- 4) สถาบันการศึกษา: มหาวิทยาลัย ศูนย์การเรียนรู้ โรงเรียน

	ชื่อองค์กร	บทบาทองค์กร				ประเภทองค์กร			
		กำกับนโยบาย	จัดสรรทรัพยากร	ให้บริการทางการศึกษา	วิชาการ	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	ภาคประชาสังคม	สถาบันการศึกษา
1	กรมส่งเสริมการเรียนรู้	✓				✓			
2	สมาคมสภาการศึกษาทางเลือกไทย			✓				✓	
3	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (ชาย) บ้านกาญจนาภิเษก			✓		✓			
4	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ			✓		✓			
5	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	✓			✓	✓			
6	มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์				✓			✓	
7	ศูนย์พัฒนาธรรมและนโยบายการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่				✓	✓			
8	โรงเรียนวัดม่วงแค (กรุงเทพมหานคร)			✓					✓
9	ตัวแทนครู A			✓					✓

	ชื่อองค์กร	บทบาทองค์กร				ประเภทองค์กร			
		กำกับนโยบาย	จัดสรรทรัพยากร	ให้บริการทางการศึกษา	วิชาการ	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	ภาคประชาสังคม	สถาบันการศึกษา
10	มูลนิธิโรงเรียนวันเสาร์			✓				✓	
11	ธนาคารแห่งประเทศไทย				✓	✓			
12	ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย			✓			✓		
13	พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา		✓	✓			✓	✓	✓
14	โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา				✓				
15	เครือข่าย Edupreneur			✓			✓	✓	
16	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)		✓			✓			
17	สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (OKMD)			✓	✓	✓			
18	กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา		✓			✓			
19	โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก (เชียงราย)	✓		✓					✓

	ชื่อองค์กร	บทบาทองค์กร				ประเภทองค์กร			
		กำกับนโยบาย	จัดสรรทรัพยากร	ให้บริการทางการศึกษา	วิชาการ	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	ภาคประชาสังคม	สถาบันการศึกษา
20	พรรคก้าวไกล	✓	✓			✓			
21	พรรคภูมิใจไทย	✓	✓			✓			
22	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย				✓				✓
23	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	✓				✓			
24	ตัวแทนกลุ่มครู B			✓					✓
25	Life Education			✓			✓		

ที่มา: คณะทำงานฯ

4.2 สรุปผลการศึกษา

การสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด 26 ท่านจาก 25 องค์กร ที่มีต่อแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดต่างเห็นร่วมกันถึงความสำคัญของการสมานรอยต่อทั้ง 4 รอยต่อ ซึ่งการสมานแต่ละรอยต่อมีความซับซ้อนและผลกระทบเชิงบวกที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้น หากสมานรอยต่อได้สำเร็จแตกต่างกัน

รอยต่อของในและนอกระบบ นอกจากการเชื่อมระบบการเรียนรู้ของในและนอกระบบแล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับมิติเชิงคุณภาพของวุฒิการศึกษาแต่ละแบบให้เป็นที่ยอมรับ รวมถึงต้องอาศัยการทางานข้ามกระทรวง/ หน่วยงาน

รอยต่อของความหลากหลาย มีองค์กรที่ดำเนินการอยู่บ้าง แต่ไม่ได้ทางานร่วมกันอย่างเป็นระบบ จึงควรกำหนดเจ้าภาพ และสร้างการรับรู้กับสังคมให้เปิดรับผู้เรียนรู้ที่หลากหลาย

รอยต่อของศาสตร์ความรู้ ไม่ใช่เพียงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ แต่ระบบการศึกษาไทยต้องการผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางคอยโยงองค์ความรู้เข้าไปสู่ห้องเรียน นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดเชิงระบบอีกมาก โดยเฉพาะ หลักสูตรแกนกลางฯ ที่ไม่อำนวยความสะดวกให้จัดการสอนแบบบูรณาการ และระบบการผลิตพัฒนาครูที่ยังยึดติดกับการสอนรายวิชา

รอยต่อของผู้เกี่ยวข้อง มีความซับซ้อนกว่ารอยต่ออื่น เพราะต้องเชื่อมโยงทั้งภายในภาครัฐกันเองซึ่งกระทบกันเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และ การเชื่อมโยงกับภายนอก (ภาคเอกชน ประชาสังคม)

ต่อมาได้สัมภาษณ์ความเห็นที่มีต่อแนวทางเชิงนโยบายทั้งหมด 20 แนวทาง จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นทั้งหมด และนามาบทบทวนแนวทางเชิงนโยบายอีกครั้ง พบว่าควรปรับปรุงแนวทางเชิงนโยบายทั้งหมด 3 ประการ

ประการแรก คือ การปรับความสูกอมของนโยบาย เนื่องจากการจัดลำดับความสูกอมของนโยบายในช่วงแรก พิจารณาจากการทบทวนเอกสาร แต่เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นจากประสบการณ์จริง จึงควรปรับระดับของความสูกอม โดยมีทั้งปรับเพิ่มระดับจาก new idea สู่ prototyping เพราะผู้เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับแนวคิดนี้อยู่แล้ว หรือ จาก prototyping เป็น scaling up ในกรณีที่เคยทดลองแล้วและได้ผลดี นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอที่ถูกปรับลดระดับไปในทางตรงกันข้าม ดังนี้

ปรับเพิ่ม

- ข้อเสนอ 1.5 การจัดทาคุปองการเรียนรู้ ปรับเป็น Prototyping เพราะภาครัฐเปิดรับแนวคิดนี้ค่อนข้างมาก ทั้งนี้ควรเปิดให้หน่วยงานเอกชนมาเป็นเจ้าภาพ ภาครัฐเพียงให้งบประมาณสนับสนุน

- ข้อเสนอ 2.2 การศึกษาเพื่อการสร้างพลเมือง ปรับเป็น Scaling up เนื่องจากมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนอยู่แล้ว

- ข้อเสนอ 2.4 Office of student well-being ปรับเป็น Prototyping เนื่องจาก ปัจจุบันพอมิแนวทางที่เริ่มทาบ้าง ควรนามาพัฒนาเป็นเครื่องมือแล้วทดลองผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปรับลด

- ข้อเสนอ 1.4 เมืองแห่งการเรียนรู้ ปรับเป็น New idea เนื่องจากยังเป็นแนวคิดที่ใหม่ ไม่มีผู้ที่ดาเนินงานอย่างชัดเจน

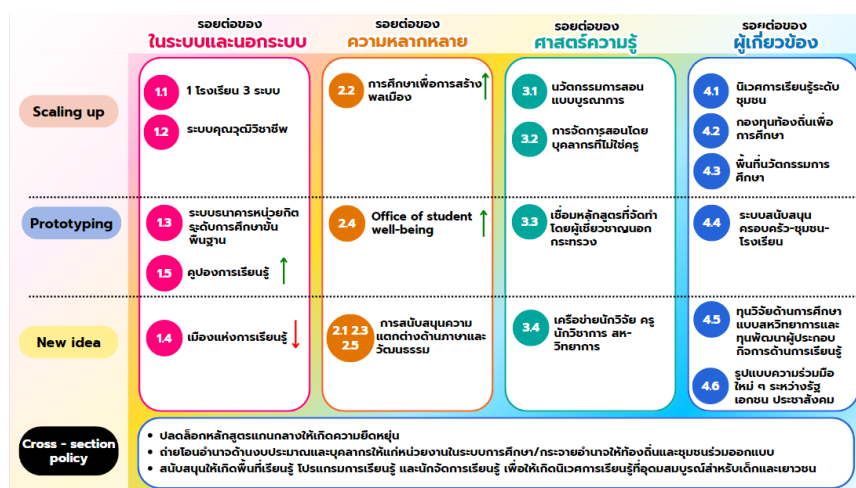
ประการที่สอง คือ ควรบูรณาการข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสอนเพื่อตอบสนองความหลากหลายเป็นชุดข้อเสนอเดียว ประกอบด้วย ข้อเสนอ 2.1 การสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐาน (ทวิภาษา/พหุภาษา) ข้อเสนอ 2.3 พัฒนาครูพหุวัฒนธรรม และ ข้อเสนอ 2.5 ศูนย์ประสานงานการสนับสนุนด้านภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งตอบโจทย์ทั้งการผลิตครู รูปแบบการสอน และ การมีผู้รับผิดชอบ

ประการสุดท้าย คือ การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการสมานรอยต่อควรมีบทบาทมากขึ้น หน่วยงานแรกคือ สภาการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่คอยวิจัยหาศาสตร์ความรู้ใหม่ แต่ในขณะเดียวกันก็มีหน่วยงานที่สร้างองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ สภาการศึกษา ควรทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงหน่วยงานระดับโรงเรียน ชุมชน และ องค์กรภาคเอกชน เข้าด้วยกัน เช่น ข้อเสนอ 3.3 เชื่อมหลักสูตรที่จัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญ นอกระบบ และ ข้อเสนอ 4.1 นิเวศการเรียนรู้ระดับชุมชน

หน่วยงานต่อมาคือ ผู้จัดสรรทุนวิจัย เช่น บพท. หรือ สกสว. ควรมีปรับแผนงานวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) โดยให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายนักวิจัย ครู นักวิชาการ สหวิทยาการ มากขึ้น ตามข้อเสนอ 3.4 และ 4.5 โดยอาจปรับเงื่อนไขการให้ทุนตั้งเป้าหมายให้เกิดการพัฒนา นวัตกรรมเป็นรูปแบบการบริหารใหม่ ๆ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญข้ามศาสตร์วิชาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางาน โมเดลที่ยังต้องทดสอบได้ เช่น การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (ข้อเสนอ 1.3) การจัดตั้ง Office of well-bring (ข้อเสนอ 2.4)

ผลจากการปรับปรุงแนวทางเชิงนโยบายภายหลังการสัมภาษณ์ สามารถจัดระเบียบใหม่ได้ดัง **ภาพที่**

24

ภาพที่ 24 แนวทางและนโยบายที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อ
ภายหลังการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.3 การวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดนส่วนแรกจะนำความคิดเห็นของตัวแทนจากองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อมาวิเคราะห์ภายใต้กรอบ Power-Interest matrix เพื่อระบุระดับอิทธิพล (Influence) และความสนใจ (Interest) ที่แต่ละองค์กรมีต่อการขับเคลื่อนแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อ ส่วนต่อมากจะนำผลการวิเคราะห์ในส่วนแรกมาจัดจัดทำกลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วม (Engagement) กับองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ร่วมขับเคลื่อนแนวคิดการศึกษาไร้รอยต่อ

4.3.1 แผนที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder Mapping)

ได้ทำการวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการใช้ Power-Interest matrix เมทริกซ์ดังกล่าวจะประกอบด้วยปัจจัยด้านอำนาจ (Power) ในที่นี้จะเรียกว่าอิทธิพล (Influence) และ ปัจจัยด้านความสนใจ (Interest)

ระดับอิทธิพล จะถูกสะท้อนผ่านอำนาจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรายนั้นว่าสามารถส่งผลกระทบมากน้อยเพียงใดเมื่อนำแนวทางเชิงนโยบายมาสู่การปฏิบัติ หรือมีผลต่อความสำเร็จในการผลักดันแนวคิดการศึกษาไว้ร่อยต่อ ปัจจัยที่นำมาพิจารณาระดับอิทธิพลของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

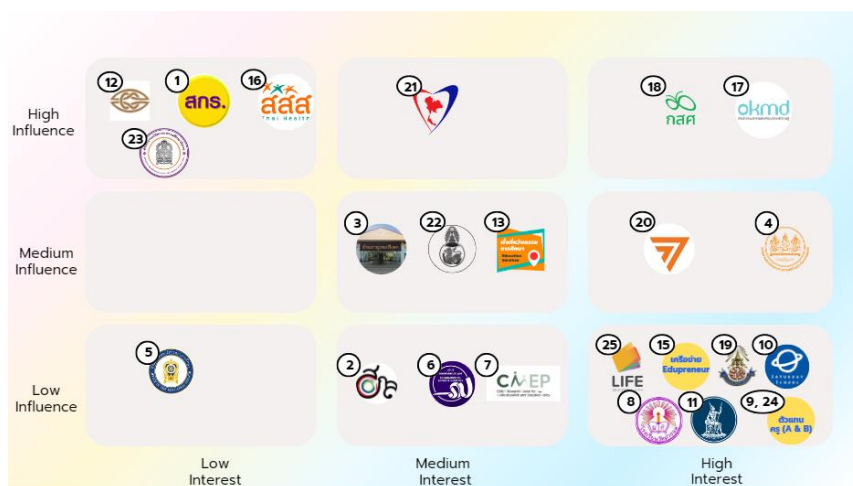
- อำนาจหน้าที่แบบทางการ (Formal authority): เป็นผู้มีส่วนตัดสินใจในการเลือกนโยบายมากน้อยเพียงใด
- ทรัพยากร (Resources): มีงบประมาณในการขับเคลื่อนมากน้อยเพียงใด สามารถระดมทุนด้วยตนเอง หรือ จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานอื่นได้หรือไม่
- ความสัมพันธ์ หรือ เครือข่าย (Connections or networks): มีเครือข่าย ความสัมพันธ์ที่ดี หรือ สามารถประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นได้หรือไม่
- ความเชี่ยวชาญ (Expertise): เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้ หรือ ออกแบบนโยบายได้ด้วยตนเองหรือไม่

ตัวอย่างองค์กรที่มีอิทธิพลสูง เช่น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) มีงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจำนวนมาก มีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคม ส่วนองค์กรที่มีอิทธิพลต่ำ เช่น มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ สภาการศึกษา ตัวแทนครู/ ผอ. เป็นกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญในบางด้าน แต่ไม่ได้มีอำนาจตัดสินใจในระดับนโยบาย หรือไม่มีทรัพยากรในการขับเคลื่อนด้วยตนเอง

ระดับความสนใจ สามารถประเมินจากระดับความสนใจที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีต่อแนวคิดการศึกษาไว้ร่อยต่อและแนวทางเชิงนโยบาย ซึ่งจะประเมินจากการสัมภาษณ์ ปัจจัยที่นำมาพิจารณาประกอบด้วย:

- ความสอดคล้องกับองค์กร (Alignment): แนวคิดการศึกษาไว้ร่อยต่อมีความสอดคล้องกับเป้าหมายหรือภารกิจขององค์กรหรือไม่
- การสนับสนุน (Advocacy): องค์กรสนับสนุนแนวคิดและแนวทางเชิงนโยบายมากน้อยเพียงใด
- การมีส่วนร่วม (Engagement): องค์กรเคยมีส่วนเกี่ยวข้องหรือทำงานในประเด็นที่คล้ายคลึงกับแนวคิดหรือแนวทางเชิงนโยบายหรือไม่

ตัวอย่างองค์กรที่มีความสนใจในระดับที่สูง เช่น มูลนิธิโรงเรียนวันเสาร์เนื่องจากองค์กรที่ความสอดคล้องกับการเชื่อมร่อยต่อทั้งในแง่เป้าหมาย และการดำเนินงาน ส่วนองค์กรที่มีความสนใจในระดับต่ำ เช่น ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) เพราะภารกิจไม่เกี่ยวข้องและไม่ได้สนับสนุนการเชื่อมร่อยต่อ

ภาพที่ 25 ผลการวิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย Power-Interest matrix
ที่มา: คณะทำงานฯ

จากการวิเคราะห์ อิทธิพล และระดับความสนใจของแต่ละองค์กร (

ภาพที่) จะเห็นได้ว่า หน่วยงานในภาคประชาสังคม นักวิชาการ และหน่วยงานรัฐนอกสังกัดกระทรวงศึกษา ให้ความสนใจกับแนวคิดนี้อย่างมาก (high interest) แต่มีอิทธิพลต่อระบบค่อนข้างน้อย (low influence) หน่วยงานที่ควรฝากความหวังไว้ ได้แก่ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ OKMD ซึ่งมีความสนใจสูงและมีอิทธิพลสามารถขับเคลื่อนความคิดได้ไวกว้างได้

ส่วนหน่วยงานอื่นในกระทรวงได้แก่ สภาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.) และ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ล้วนมีความสนใจต่ำ แม้ว่าบางหน่วยงาน เช่น สกร. จะถูกมองว่ากำลังจะมีอิทธิพลมาก

ทั้งนี้ หน่วยงานหนึ่งที่มีอิทธิพลมากและถูกหลายหน่วยงานกล่าวถึง คือ สพฐ. ทว่า ไม่มีตัวแทนของ สพฐ. ที่สะดวกให้สัมภาษณ์ จึงไม่สามารถรับรู้ความสนใจของ สพฐ. ได้ และอาจตีความได้ว่า มีความสนใจต่ำ (low interest) ที่น่าสนใจคือ หลายหน่วยงานที่สัมภาษณ์พูดถึง สพฐ. เป็นอุปสรรคสำหรับการเรียนรู้รูปแบบอื่น ไม่ยืดหยุ่น สร้างอุปสรรค ทำให้เกิดความไม่มั่นใจ

นอกจากนี้ หน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการเอง ยังพูดถึง กคศ. และ ครุสภา ว่าเป็นหน่วยงานสำคัญที่กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขการทำงานของครู (high influence) แต่ทั้งสองหน่วยงาน ปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ จึงอาจตีความได้ว่ามีความสนใจต่ำ (low interest) ต่อแนวคิดนี้

จากภาพรวมเหล่านี้ สรุปได้ว่า แนวคิดเรื่องการศึกษาไร้รอยต่อ สามารถสร้างความสนใจในหมู่นักวิชาการ ครู ผู้บริหารการศึกษา ภาคประชาสังคม และหน่วยงานรัฐนอกกระทรวงศึกษาธิการได้ดี แต่ระดับความสนใจที่ต่ำของหน่วยงานภายในกระทรวงที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลโดยตรงกับการจัดการศึกษา อาจกลายเป็นอุปสรรคและความท้าทายต่อการขับเคลื่อนแนวคิดเรื่องการศึกษาไร้รอยต่อได้

4.3.2 ข้อเสนอแนะในการสื่อสารสร้างความมีส่วนร่วม

สำหรับหน่วยงานรัฐในกระทรวงศึกษาธิการ: คณะทำงาน SAT ควร

- นำเสนอแนวคิดและรูปธรรมต่อรัฐมนตรีและคณะกรรมการสำคัญในกระทรวง เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนในหลักการและเพื่อให้บุคลากรในสังกัดเห็นถึงความสำคัญของแนวคิดนี้
- ทำงานร่วมกับผู้บริหารระดับสูงเพื่อกำหนดวาระนโยบายที่สนับสนุนการศึกษาไร้รอยต่อ และมอบหมายให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบรายประเด็น
- สร้างการสื่อสารเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารในระดับโรงเรียน
- จัดเวทีสร้างความรับรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง
- ทำให้ทุนวิจัย Fundamental Fund สามารถใช้ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงฯ และกับบุคคลภายนอก โดยมีเงื่อนไขที่ต้องตอบโจทย์ของการศึกษาไร้รอยต่อ

สำหรับหน่วยงานรัฐนอกกระทรวงศึกษาธิการ: คณะทำงาน SAT ควรทำงานร่วมกันเป็นภาคีกับหน่วยงานเหล่านี้ เพื่อขับเคลื่อนรูปธรรมการเปลี่ยนแปลงให้เห็นชัดในบางพื้นที่ และใช้เป็นฐานในการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับกระทรวงศึกษาธิการและต่อสังคมวงกว้าง

สำหรับพรรคการเมือง: คณะทำงาน SAT ควรมีปฏิสัมพันธ์ต่อเนื่องกับพรรคการเมืองต่างๆ เพื่อนำเสนอกรอบแนวคิดและสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายที่ละเอียดเป็นขั้นตอน เพื่อให้นำไปประกาศใช้ได้ทันที

สำหรับองค์กรภาคประชาสังคม: คณะทำงาน SAT ควรขับเคลื่อนให้ทุนวิจัยสหสาขาและทุนสำหรับนักสร้างสรรค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติการในภาคประชาสังคมสามารถทำงานยืนระยะได้จนเห็นการเปลี่ยนแปลง และมีการถอดบทความรู้จากการปฏิบัติร่วมกับนักวิชาการ เพื่อนำมาใช้ขับเคลื่อนความคิดสังคม

สำหรับสื่อมวลชน: คณะทำงาน SAT ควรทำงานร่วมกับสื่อมวลชนเพื่อจับประเด็นความท้าทายในการเรียนรู้จากมุมมองของผู้เรียน มาบอกเล่าต่อสังคมและสร้างแรงกดดันต่อคนในระบบให้เปิดรับการเปลี่ยนแปลง และสื่อสารรูปธรรมของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความมั่นใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารในระดับโรงเรียน

บทที่ 5

ผลการพัฒนาต่อยอดข้อมูลงาน Dashboard เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension)

ในยุคปัจจุบันถือว่าเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานของบุคคลและองค์กรเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยสร้างประโยชน์ต่อการดำเนินงานได้ทันต่อความต้องการ ช่วยให้ประหยัดเวลาและทรัพยากร การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศนับว่ามีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ การนำไปใช้อันนำไปสู่การวางแผนทางนโยบายได้ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรต่าง ๆ ดังกล่าวหลายแห่งมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานที่หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ รวมไปถึงเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการจัดการและเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศยังเป็นปัจจัยที่สำคัญช่วยให้เกิดระบบการจัดการความรู้ เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาองค์กร โดยบทบาทในการจัดการความรู้ ประกอบด้วยเทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology) เทคโนโลยีการทำงานร่วมกัน (Collaboration Technology) และเทคโนโลยีการจัดเก็บ (Storage Technology) ดังนั้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการจะมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของการทำงานได้เป็นอย่างดี

ประเทศไทยมุ่งเน้นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในวงการศึกษาและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยได้ระบุชัดเจนใน หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และจากกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้กำหนดให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการศึกษาเป็นหนึ่งในห้าองค์ประกอบหลัก เป็นเครื่องมือสำคัญในการก้าวสู่ยุคข่าวสารข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการกำหนดนโยบายในการวางแผน พัฒนาการศึกษา การบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาให้เป็นระบบที่มีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน อนึ่งแม้แต่ในสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือบริหารจัดการ เช่น ระบบทะเบียน ระบบห้องสมุด ระบบการเงิน เป็นต้น

แดชบอร์ด (Dashboard) เป็นเทคโนโลยีการแสดงผลข้อมูลที่สำคัญในการนำเสนอและคัดกรองข้อมูล โดยสามารถแสดงผ่านหน้าจอเดียวและต้องทำให้ผู้ใช้ดูข้อมูลเพียงครั้งเดียวแล้วสามารถตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ ได้ประกอบด้วย ตาราง กราฟ แท่ง กราฟวงกลม นำมาเสนอแสดงผลข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ ในการบริหาร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถมองเห็นภาพรวมของข้อมูลที่สำคัญได้อย่างชัดเจนและรวดเร็ว คุณสมบัติสำคัญของ ประการหนึ่งของ แดชบอร์ด คือต้องเป็นข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้ทันเวลา มีส่วนของหน้ากระดานที่ใช้ในการสรุปข้อมูลแบบ Executive ในมุมมองต่างๆ เพื่อให้สามารถดูได้ง่าย ๆ ใช้ เวลาในการตีความสั้น ๆ ใช้ในการติดตามเรื่องที่สนใจ เพื่อเห็นการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลตลอดเวลา โปรแกรมง่าย ๆ ในการช่วยทำ Dashboard มีหลายเครื่องมือ หากเป็นโปรแกรมที่รู้จักกันอาจจะ เป็น Excel โดยใช้ความสามารถของ Pivot Table, Pivot Chart แต่หากข้อมูลมีจำนวนมาก อาจจะใช้เครื่องมือในการ ทำ Business Intelligence (BI) เพิ่มเติมอย่าง PowerPivot, PowerView, PowerMap หรือโปรแกรม อื่น ๆ อย่างเช่น PowerBI Desktop

อนึ่ง รูปแบบการรายงานของแดชบอร์ด มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) Strategic Dashboards หรือแดชบอร์ดเชิงกลยุทธ์ เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจโดยแสดงภาพรวม มักจะแสดงเป็นรายวัน รายเดือน รายไตรมาส และรายปีเช่น Customer Service Dashboards หมายถึง การนำข้อมูลมาสร้างเป็นรายงานภาพรวมของการให้บริการลูกค้า ในธุรกิจนั่นเอง เพื่อให้เข้าใจวิเคราะห์ได้ง่ายขึ้น หรือ KPI Dashboard ซึ่งย่อ

มาจาก Key Performance Indicators เป็นเครื่องมือที่ช่วยผู้บริหารสามารถมองเห็นประสิทธิภาพของบริษัท ด้วยการรวบรวม (collecting) จัดกลุ่ม (grouping) จัดระเบียบ (organising) และแสดงตัวชี้วัดที่สำคัญของบริษัท โดยวัตถุประสงค์หลักของการใช้ KPI Dashboards สามารถแสดงประสิทธิภาพของ KPI ที่สำคัญ และมุมมองเชิงเปรียบเทียบของ KPI หรือบริษัทอื่นอีกด้วย 2) Analytical Dashboards หรือแดชบอร์ดเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย ข้อมูลจำนวนมาก ประวัติของข้อมูล และผลการเปรียบเทียบข้อมูล ซึ่งเน้นมุมมองต่างๆ ของข้อมูลที่วิเคราะห์ออกมา เช่น แดชบอร์ดบริหารการเงิน/แดชบอร์ดบริหารยอดขาย เป็นต้น 3) Operational Dashboards เป็นแดชบอร์ดที่ใช้ตรวจสอบการทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแดชบอร์ดนี้จะแตกต่างจาก แดชบอร์ด 2 ตัวแรกที่กล่าวมา และต้องเป็น แดชบอร์ดที่มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น Project Management Dashboards เป็นแดชบอร์ดที่จำเป็นสำหรับผู้จัดการโครงการที่ต้องควบคุมโครงการขนาดเล็กถึงโครงการขนาดกลาง สามารถใช้ Excel มาใช้ในการวางแผน ติดตามโครงการต่าง ๆ ได้ และ 4) Informational Dashboards เป็น แดชบอร์ดที่แสดงข้อมูล ตัวเลขที่เป็นข้อเท็จจริง หรือสถิติซึ่งแดชบอร์ดชนิดนี้สามารถแสดงข้อมูลทั้งแบบค่าคงที่ (Dashboard static) หรือ ข้อมูลแบบที่เปลี่ยนแปลง (Dashboard dynamic) แต่แดชบอร์ดนั้นจะไม่สามารถโต้ตอบกับผู้ดูได้ เช่น แดชบอร์ดแสดงข้อมูลเครื่องบินขึ้น-ลง สนามบิน เป็นต้น หากจะสร้างแดชบอร์ดทั้ง 4 รูปแบบ ต้องทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของแต่ละแดชบอร์ดก่อน เป็นวิธีการที่ทำให้สามารถวิเคราะห์ว่าจะสร้าง แดชบอร์ดอะไร เพื่อได้ตอบสนองกับความต้องการของผู้ที่จะนำแดชบอร์ดนี้ไปใช้งาน ดูถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการจากแดชบอร์ด เช่น KPI ที่ต้องการให้สร้างเพียงครั้งเดียวหรือสร้างเป็นประจำ เป็น KPI ของทั้งหน่วยงานหรือบางแผนก เป็นต้น การตั้งคำถามที่เหมาะสมจะช่วยให้เข้าใจข้อมูลที่จะนำมาสร้างแดชบอร์ด แหล่งของข้อมูลที่จะต้องได้รับ เช่น ข้อมูลจะได้จากแหล่งข้อมูลใด รูปแบบของข้อมูลคืออะไร ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยเพียงใด แดชบอร์ดนั้น ๆ ต้องการให้ปรับให้ทันสมัยบ่อยเพียงใดเพราะบางแดชบอร์ดต้องปรับกันทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน

เมื่อประโยชน์ของแดชบอร์ดมีหลายประการ เช่น 1) ลดการเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน ข้อมูลบางชุดที่อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลอาจมีปรากฏอยู่หลาย ๆ แห่ง เพราะมีผู้ใช้ข้อมูลชุดนี้หลายคน เมื่อใช้ระบบฐานข้อมูลแล้วจะช่วยให้ความซ้ำซ้อนของข้อมูลลดน้อยลง 2) การรายงานผลจะถูกปรับให้ทันสมัยโดยอัตโนมัติเมื่อมีข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามา 3) ข้อมูลจากหลาย ๆ ที่สามารถนำมารวมกัน และแปลงข้อมูลเพียงครั้งเดียวในการใช้หลาย ๆ ครั้ง 4) แดชบอร์ดมีลักษณะที่สามารถโต้ตอบได้และสามารถเจาะลึกเพื่อหารายละเอียดได้ในทันที

การศึกษาไทยปัจจุบันมีลักษณะและบรรยากาศที่ไม่ได้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือแม้กระทั่งการจัดการเรียนรู้ของครูหรือผู้จัดกระบวนการมากนัก ในขณะที่โลกเปลี่ยนแปลงเร็ว ผันผวน และมีความไม่แน่นอนมากมายหลายด้าน ความรู้ที่เคยได้รับการพัฒนาถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในระบบการศึกษา กลายเป็นความรู้ที่ล้าสมัยไปอย่างรวดเร็ว ความจริงหนึ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ นั่นคือ ระบบการศึกษาไทย ไม่ได้ตอบโจทย์กับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานของโลก ซึ่งหากทำให้ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นต่อไปอีก อาจนำไปสู่วิกฤติและการสูญเสียโอกาสอย่างเลี่ยงไม่ได้ ทุกวันนี้จึงมีหน่วยงานที่ไม่ใช่รัฐเข้ามาดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนทั้งที่เป็นเด็กและเยาวชน และกลุ่มคนวัยต่าง ๆ อยู่เป็นจำนวนมากในลักษณะของพื้นที่การเรียนรู้นอกห้องเรียน ซึ่งอาจเป็นทางออกของปัญหาระบบการศึกษา ผ่านการเรียนรู้ที่จะพาผู้เรียนหาคำตอบและตอบโจทย์ความต้องการของชีวิตสำหรับคนทุกวัย การสร้างเครือข่ายของกลุ่มคนองค์กร มูลนิธิ ทั้งภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ที่ทำงานด้านการศึกษา จึงเกิดขึ้นเพื่อการร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานนำสู่การขับเคลื่อนกลไกการพัฒนาการเรียนรู้และการศึกษาไทยให้กลายเป็น “ALL FOR EDUCATION” สร้าง “หลักประกันโอกาสทางการศึกษา” มากขึ้น การจัดทำแดชบอร์ดจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งเพื่อทำให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์

หลังจากโครงการจัดการความรู้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาและการเรียนรู้ ภายใต้ SAT การศึกษาและการเรียนรู้ ดำเนินการโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ร่วมกับคณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เสนอแนวทางการขับเคลื่อน และ Actor/เครือข่ายด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ประกอบด้วย ข้อมูลเครือข่ายที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเชิงระบบร่วมกัน ในรูปแบบของ Data dashboard ข้อมูลสถานการณ์การขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาของกลุ่ม/เครือข่าย ในประเด็นต่าง ๆ และระบบค้นหาแหล่งเรียนรู้ โดยแบ่งตามสถานที่ (Location) เนื้อหา (Content) และธีม (Theme) มาแล้วระยะหนึ่งเพื่อเป็นแพลตฟอร์มในการติดตามและรายงานความเคลื่อนไหวของภาคีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ พร้อม ๆ กับการจัดทำสื่อวีดิทัศน์จำนวน 2 ชิ้น การดำเนินการโครงการในระยะต่อมามีต้องการพัฒนาต่อยอดข้อมูลงานแดชบอร์ด เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย (Dashboard Data Extension) โดยการพัฒนานี้จะต่อยอด Dashboard ให้ข้อมูลเครือข่ายกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการเรียนรู้ในประเทศไทยที่กว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้ที่ทำงานด้านการขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนรู้สามารถเชื่อมต่อกันได้ และนำไปสู่การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย โดยการพัฒนานี้ได้ต่อยอดแดชบอร์ดเดิม ช่วยรวบรวมและทำให้เห็นภาพรวมของข้อมูลแบบในทันทีทันใด ทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึก (Insights) ของผู้ที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย ตลอดจนทำให้สามารถระบุแนวโน้ม ความเหลื่อมล้ำ และช่องว่างของการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย ผ่านการติดตาม Key Performance Indicators (KPIs) ต่าง ๆ อันจะช่วยให้สามารถพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Proposal) ที่แม่นยำและตรงจุดมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แดชบอร์ดนี้ยังเป็นเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจกับกลุ่มคนที่ทำงานด้านพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ในประเทศไทย

การดำเนินงานพัฒนาต่อยอดข้อมูล Dashboard แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การรวบรวมข้อมูลหน่วยงานเพิ่มเติม จำนวน 10 หน่วยงาน และ 2) การพัฒนาเว็บไซต์ต่อยอดจากเว็บไซต์เดิม ทั้งหน้าแสดงผล dashboard หน้าหลัก และหน้ารายละเอียดแต่ละหน่วยงาน เพื่อสื่อสารหน่วยงานนั้น ๆ โดยสังเขป

1) การรวบรวมข้อมูลหน่วยงานเพิ่มเติม จำนวน 10 หน่วยงาน คณะทำงานดำเนินการคัดเลือกหน่วยงานเสนอต่อที่ประชุมคณะทำงานหลัก จำนวน 10 หน่วยงาน โดยพิจารณาจากการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ ที่มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้และ/หรือสร้างการเรียนรู้ในพื้นที่ โดย หน่วยงานทั้ง 10 หน่วยงาน ได้แก่

- (1) Friedrich Naumann Foundation (FNF)
- (2) Life Education
- (3) รามจิตติ
- (4) รายการห้องพักครู
- (5) ห้องสมุดแมวกางก้นสั
- (6) หอศาสตราแสนเมืองฮอม
- (7) CYF Thailand – มูลนิธิส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน
- (8) ESD
- (9) Insight for change
- (10) โฟควา โปรดักชั่น

2) การพัฒนาเว็บไซต์ต่อยอดจากเว็บไซต์เดิม

คณะทำงานดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (Secondary data) ทั้งจากรายงานสรุปการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น รายงานกิจกรรม บทสัมภาษณ์ที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ต่างๆ และรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหรือผู้ก่อตั้งหน่วยงานนั้น (Primary data) จากนั้นสรุปข้อมูลในประเด็นดังนี้

- (1) ชื่อหน่วยงาน ประวัติความเป็นมา
- (2) นิยามการทำงาน พันธกิจ ภารกิจ
- (3) เป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ของหน่วยงานนั้น
- (4) กลุ่มเป้าหมาย
- (5) กิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานนั้นดำเนินการตั้งแต่เริ่มจัดตั้ง
- (6) Link หน่วยงาน
- (7) ปัจจัยความสำเร็จ
- (8) ความท้าทายที่หน่วยงานพบเจอ
- (9) เครือข่ายของหน่วยงานนั้น